

Wijk op Groen: 2016 moet oogstjaar worden

“Meer groen in de wijk, van wens tot mogelijkheid”. Dat was de kop boven een artikel in Binnenblad 3 van juni 2015. De wens komt van de bewoners, gesteund door de wijkraad, de mogelijkheden worden geschapen door de gemeente en Spaarnelanden. In workshops met landschapsarchitecten Jelle Fekkes en Annemarie Kok is het project Wijk op Groen geboren. Wordt 2016 een oogstjaar? In dit Binnenblad de stand van zaken en een blik op de ideeën voor de Zuiderstraat en het Nieuwe Kerksplein.

Van dromen naar werkelijkheid

De gemeente en Spaarnelanden werken mee en daar heeft iedereen alle lof voor. Maar gebiedsverbinder Ingrid Hamer wees de bewoners er in de jongste overlegvergadering eind maart nog wel op: “We zijn begonnen met wensdromen, er zijn ja’s maar ook nee’s.”

Er doemt een woud aan voorwaarden en vergunningen op. Voor geveltuinen, boomspiegels en groenstroken moeten bewoners bijvoorbeeld een participatiecontract tekenen met Spaarnelanden. De resterende breedte van een stoep, het inventariseren van kabels en leidingen, omgevingsvergunningen, instemming van medebewoners – het zijn allemaal zaken die een rol spelen. Terwijl de initiatiefnemers juist nu roepen: het is planttijd.

Lange adem

Het trekt een wissel op hun doorzettingsvermogen. Landschapsarchitect Jelle Fekkes: “Ze moeten er nog aan wennen dat ze een lange adem moeten hebben.”

Een groener Nieuwe Kerksplein

Het project Nieuwe Kerksplein is misschien wel het moeilijkste project van Wijk op Groen door de oppervlakte en de allengs gegroeide bovenwijkse voorzieningen. Zo groen als het plein tot eind jaren zestig was, zal het wel niet meer worden, maar de groep bewoners die zich op dit project wierp heeft wel wat ideeën.

Heleen Straesser is een van de zes hierbij betrokken buurtbewoners: “We zijn heel enthousiast begonnen; met flyers huis-aan-huis, om draagvlak te krijgen. De reacties die we kregen, waren op een enkele na, zeer positief. Maar daarna stuitte we op de regels, op bestemmingsplannen, subsidies, ruimtelijke ordening. We dachten eerst: we moeten opschieten, subsidies binnenhalen. Maar we kwamen erachter dat het niet zo werkt.” Medebewoonster Caroline Kloppenburg: “We zijn niet ontmoedigd – we weten nu wat we moeten doen en hoe we het moeten aanpakken.”

Wijkraadsvoorzitter Arjan van Minderhout: “Het is een voortdurend proces, van fase naar fase.” Dat geldt ook voor de zoektocht naar geld. Het landschap van geldpotjes voor groen is gevarieerd, maar schraal. Zeker is nu dat er uit de gemeentelijke gelden voor kleinschalige groene buurtinitiatieven in de openbare ruimte (met een grens van 2.500 euro) subsidie komt voor extra heesters op het Wilsonsplein en gevelgroen in de Zuiderstraat.

Haag

Er komen, mede dankzij de inzet van de wijkraad, nu zes bakken met gemengde rozen. De gemeente financiert die mits de bewoners het eens worden over de plekken en de afdeling Ruimtelijk Beleid zich daarin kan vinden. Alle andere ideeën worden uitgewerkt samen met landschapsarchitect Jelle Fekkes. In het nieuwe plan gaat het allereerst om een groene haag rond de Nieuwe Kerk. De werkgroepleden willen er alles aan doen om verkeerde beeldvorming te voorkomen. Heleen: “De hoogte van de haag, de soort planten, de vorm – niets ligt vast. We zitten nu in de ontwerpfase, we gaan tekenen met Jelle en een buurtbijeenkomst over de ideeën beleggen. Daar is ieders input welkom.” Caroline: “Wie denkt dat wij alle evenementen weg willen hebben: dat is beslist niet zo. Wat er was, blijft wat ons betreft. En over geparkeerde auto’s praten we niet, daar gaat Wijk op Groen niet over.”

Interesse? Mail naar hetnieuwegroeneplein@gmail.com

Weg met de saaiheid in Zuiderstraat

"De Zuiderstraat is zo'n saaie straat geworden na de oplevering van het Raakscomplex. Je hoort het de toeristen zeggen als ze de veel groenere Gasthuisstraat passeren: kijk, dáár is het leuk. En dan gaan ze de hoek om." Mascha Buurma woont op het Doelenplein-Oost. Samen met buurvrouw Esther Ottens zocht ze in de workshops naar mogelijkheden voor groen in de versteende Zuiderstraat.

Leilinden

Plan 1 is de terugkeer van bomen, liefst leilinden, in de Zuiderstraat. Dit ter vervanging van de tijdens de bouw van het Raakscomplex gesneuvelde populieren. Er gloort wat hoop. Er zijn alom achterstanden bij de aanplant, maar Spaarnelanden is van goede wil. Het bedrijf gaat eerst bekijken hoe de ondergrondse wereld van kabels en leidingen er hier uitziet.

De gemeente heeft de financiering nog niet helemaal rond, maar is hier een eind mee op streek. Beide bewoonsters moeten dan zelf voor het onderhoud zorgen en een contract daarvoor tekenen. De gemeente geeft de bomen eens in de vijf jaar een professionele snoeibeurt.

Groen en kunst

Plan 2 behelst groen, kunst en poëzie op de blinde gevel van de jarentachtigwoning op de hoek Gasthuisstraat/Zuiderstraat. Mascha: "Dat idee komt ook beetje vanuit de gedachte dat het 'hufterproof' moet zijn." Esther: "Je hoopt ook dat als het groener wordt, er een

wisselwerking met de omgeving volgt en het ook zo blijft." Maar, zo verzekeren beiden: zij voelen zich straks ook verantwoordelijk voor het onderhoud.

Kunstenares Liedeke Veninga kwam met het idee van op wijnranken geïnspireerde metalen sculpturen, waarlangs klimplanten kunnen groeien. Daartussenin kan een gedicht komen van Pjotr van 't Saendelhout.

Esther: "We ontmoetten in de workshops veel enthousiasme, iedereen had het over verfraaiing van de openbare ruimte. En we kregen tips om geld te krijgen."

Maar tussen droom en daad... Mascha: "We begonnen vanuit de filosofie van 'geen ja-maars'. Niet denken aan onhaalbaarheid, maar aan mogelijkheden. En dat ligt in de praktijk toch wat anders."

Het gevelproject is begroot op achtduizend euro. Ze kregen nul op het rekest bij het Cultuurstimuleringsfonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds. Tot nog toe is er alleen een toezegging van 1.250 euro van de gemeente voor het kleinschalige groen. Voor de geveltuin vanwaaruit de ranken opgroeien, moet een participatiecontract met Spaarnelanden getekend worden. De Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) is om haar oordeel gevraagd over de plaatsing van het kunstwerk.

De twee zijn driftig op zoek naar andere financieringsbronnen, fondsen en bedrijven die een donatie willen doen. Meedenkers (op alle fronten) zijn van harte welkom op het e-mailadres groenegevel@hotmail.com

Stap voor Stap

- 2014: Enquête wijkraad: zeventig procent van de wijkbewoners wil meer groen.
- 2015: Werkgroep met landschapsarchitecten Jelle Fekkes en Annemarie Kok zoekt draagvlak, ideeën en financiering van bewonersinitiatieven. Belangrijk: eigen initiatief, samenwerking en zelfwerkzaamheid.
- Workshops met wijkbewoners.
- Presentatie Wijk op Groen met ideeën voor de Zuiderstraat, Ged. Voldersgracht, Oranjekade, Sophiastraat, Gedempte Raamgracht, Lange Lakenstraat, Sophiaplein, Nieuwe Kerkplein en Wilsonsplein.

Een bont geheel: groene gevels en groene daken, bomen, begroeide boomspiegels, plantsoenen, hagen, struiken en plantenbakken, begroeide fietsstallingen en parkeerplaatsoverkappingen, geveltuintjes, kruidentuinen, klimbogen, hangende plantendragers en in het groen verwerkte kunst.

- 2016: Daadwerkelijk vergroenen en aanvragen van subsidies.

Meer informatie:

www.wijkraadvijfhoek-haarlem.nl en op

www.facebook.com/groups/WijkOpGroen

E-mail: wijkopgroen@wijkraadvijfhoek-haarlem.nl

Tekst: Inge Crul

Foto's: Lies Nederstigt; artist impression Zuiderstraat van Liedeke Veninga

Mascha Buurma (l) en Esther Ottens: groenbeeldende kunst en poëzie op een gevel aan de Zuiderstraat

